

N:o 2.

Ank. till Riksd. kansli den 16 mars 1894, kl. 12 midd.

Betänkande, i anledning af väckt motion om tillägg till § 25 i kongl. förordningen angående fattigvården den 9 juni 1871.

§ 25 i ofvannämnda förordning har följande lydelse:

§ 25.

Har någon för sig, hustru eller minderårigt barn kommit i behof af fattigvård enligt 1 § innan ett år förflutit, sedan han, till följd af inflyttning, blifvit eller bort blifva mantalsskrifven inom visst fattigvårdssamhälle, eller har den, som med afseende å tilltänkt inflyttning mantalsskrifvits inom visst fattigvårdssamhälle, dit ej inflyttat; anses han icke hafva hemortsrätt i det fattigvårdssamhälle, inom hvilket han sålunda blifvit eller bort blifva mantalsskrifven, utan behåller han den hemortsrätt, han näst derförut egde. Detsamma gäller, der någon, som till följd af inflyttning blifvit eller bort blifva inom visst fattigvårdssamhälle mantalsskrifven, under loppet af ett år näst derförut eller näst derefter för sig, hustru eller minderårigt barn af annat fattigvårdssamhälle åtnjutit fattigvård.

I en inom Andra kammaren väckt motion n:o 23 har herr C. J. Hammarström, efter att hafva citerat ofvan intagna §, anført följande:

»Detta stadgande, att den dagen, då mantalsskrifningen förrättas, skall läggas till grund för förvärfvande af hemortsrätt, har medfört så väl för fattigvårdsstyrelserna som för de myndigheter, hvilka skola döma i fattigvårdsmål, så mycket besvär och en sådan mängd rättegångar kom-

munerna emellan, att det synes vara på tiden, att paragrafen erhöles en sådan förändrad lydelse, att de tvister, som uppkomma till följd af denna bestämmelse, snarligen undanröjdes.

Kongl. förordningen den 20 juli 1861 stadgar, att mantals- och skattskrifningarna skola inom hela riket och särskildt för hvarje stad eller socken årligen förrättas samt taga sin början i medlet af november och vara avslutade före utgången af december månad. Deraf blir en följd, att mantalskrifningen kommer att ske på olika tider, så att i den ena kommunen mantalskrifningen inträffar i medlet af november och i en annan i slutet af december. Derigenom inträder också hemortsrätten på olika tider i de särskilda kommunerna, och om inflyttad person kommer i behof af fattigunderstöd, och rättegång uppkommer emellan ett par kommuner, rörer sig i de flesta fall omkring tiden för den behöfvande personens mantalskrifning i den kommun, der han har hemortsrätt, och för den styrelse, som lemnat understödet, är det mången gång förenadt med rätt stor svårighet att derom erhålla kännedom.

Om därför uti ofvannämnda paragraf af fattigvårdsförordningen en sådan bestämmelse finge inflyta, att en person, som inflyttat till ett annat samhälle och der blifvit eller bort blifva mantalskrifven för det kommande året, icke finge hemortsrätt i den kommun, dit han inflyttat, förr än med det följande kalenderårets utgång, d. v. s. att hemortsrätten icke grundade sig på *mantalskrifningsdagen*, utan att den inflyttade måste hafva under hela det följande kalenderåret, för hvilket han blifvit mantalskrifven, tillhört den kommun, till hvilken han inflyttat, innan hemortsrätt der kunde förvärfvas, så blefve derigenom en bestämd norm fastslagen för hela riket, och mycken osäkerhet i fattigvårdsförordningens tillämpning skulle derigenom undanröjas.

Vid tillämpningen af fattigvårdsförordningen, sådan den nu lyder, hafva också Konungens befallningshafvande i länen tolkat ifrågavarande paragraf olika. Så har förekommit att Konungens befallningshafvande i ett län ansett, att en person, som inflyttat i en kommun och der blifvit vid slutet af ett år i mantal uppförd, icke blifvit för någon del af det året i den kommunen mantals- och skattskrifven, och för den skull ansett, att, då sådan person kommit i behof af fattigunderstöd, han först med nästföljande kalenderårs utgång haft hemortsrätt i den kommun, dit han inflyttat, hvaremot Konungens befallningshafvande i andra län ansett, att hemortsrätt förvärfvats, så snart en person ett år efter *mantalskrifningsdagen* tillhört samhället.»

En sådan osäkerhet i lagtillämpningen vållade emellertid obehag och skulle till väsentlig del undanröjas, om — på sätt motionären därför före-

slår — till ofvannämnda § 25 fogades ett så lydande tillägg: »och skall tiden, för hvilken mantalsskrifningen afses, alltid räknas från och med påföljande kalenderårs början till och med dess slut, oberoende af dagen, då förrättningen egde rum»;

Öfverlåtande motionären åt det utskott, till hvilket motionen blefve hänvisad, att, derest utskottet funne den föreslagna förändringen i formelt hänseende olämplig, vidtaga den förändring, som ansåges nödig för att det af motionären föreslagna syftemålet yunnnes.

Sedan lagutskottet, till hvilket omförmälda motion blifvit hänvisad, ansett nödigt att för behandling af densamma sammanträda till öfverläggning med bevillningsutskottet, så har med anledning häraf förevarande motion blifvit behandlad af sammansatt bevillnings- och lagutskott.

I sitt till Riksdagen rörande vissa delar af Kongl. Maj:ts proposition n:o 2, med förslag till ny förordning angående mantalsskrifning afgifna betänkande n:o 1 har utskottet föreslagit intagande i nysnämnda förordning af uttrycklig bestämmelse derom, att de vid mantalsskrifningarna upprättade mantalsslängderna skola — oberoende af mantalsskrifningsdagen — afse det nästföljande kalenderåret. Ett dylikt stadgande i mantalsskrifningsförordningen torde emellertid ej vara till fyllest till förekommande af de utaf motionären påpekade missförhållanden, utan synes det utskottet nödigt att för ernående af det utaf motionären åsyftade mål vidtaga vissa smärre redaktionsändringar i ofvanintagna § 25 i fattigvårdsförordningen, hvarigenom denna § bringas i öfverensstämmelse med förutnämnda, af utskottet föreslagna stadgande; och vill utskottet för den skull förorda, att ifrågasvarande § erhåller den förändrade lydelse, utskottets här nedan intagna förslag angifver.

Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen, i anledning af herr C. J. Hammarströms förevarande motion, måtte för sin del besluta, att § 25 i kongl. förordningen angående fattigvården den 9 juni 1871 skall erhålla följande förändrade lydelse:

§ 25.

Har någon för sig, hustru eller minderårigt barn kommit i behof af fattigvård enligt 1 § *under det första kalenderår, för hvilket han, till följd af inflyttning, blifvit eller bort blifva mantalsskrifven inom visst fattig-*

vårdssamhälle, eller har den, som med afseende å tilltänkt inflyttning mantalsskrifvits inom visst fattigvårdssamhälle, dit ej inflyttat; anses han icke hafva hemortsrätt i det fattigvårdssamhälle, inom hvilket han sålunda blifvit eller bort blifva mantalsskrifven, utan behåller han den hemortsrätt, han näst derförut egde. Detsamma galler, der någon *under det första kalenderår, för hvilket han, till följd af inflyttning, blifvit eller bort blifva mantalsskrifven* inom visst fattigvårdssamhälle, eller *under det näst förut gående året för sig, hustru eller minderårigt barn af annat fattigvårdssamhälle åtnjutit fattigvård.*

Stockholm den 15 mars 1894.

På sammansatta bevillnings- och lagutskottets vägnar:

J. JOHANSSON.